

A Győri Ítéltábla a Bánné dr. Dan Erzsébet ügyvéd által képviselt **felperes neve felperesnek** a dr. Mező Balázs Bélaügyvéd által képviselt **alperes neve alperes** ellen személyiségi jogok megsértéséből eredő igény iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 2020. január 31. napján kelt 4.P.20.632/2016/63. számú ítélete ellen a felperes által 64. sorszámmal előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperes részére 50.000,- (Ötvenezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2012. szeptember 1. napjától - az időközben megszűnt - **Név 1** Vadásztársaság vadásmestere volt, az alperes pedig a vadásztársaság tagja. A vadásztársaságban a hangulat egy idő után feszültté vált azt követően, hogy a tagok közül többen felrötták a felperesnek, hogy vadásmesteri feladatát túl mereven látja el. Végül a vadásztársaságon belül két csoport alakult ki, melynek tagjai egymással sem ápolnak jó viszonyt. A felperes és az alperes e két külön csoport tagja volt.

Az alperes 2015. január 18-án gímszarvas bikát ejtett el az éjszakai tilalmi időszakban. Emiatt a NÉBIH 2015. október 12-i határozatával 150.000.- forint vadvédelmi bírság megfizetésére kötelezte, illetve állami vadászjegyet a korábbi elsőfokú határozattal 12 hónap időtartamra visszavonták. Az eljárás során az alperes ezen tettét elismerte, azonban nyilatkozata szerint a vadásztársaság vadásmesterével személyes ellentétben áll, szerinte a vadásmester csalta törbe. Az alperes ettől kezdve úgy gondolta, hogy amennyiben tetteinek következményeit a fenti módon viselnie kellett, akkor a vadásztársaság többi tagja, így a vadásmester is tartsa be a szabályokat. Álláspontja szerint kettős mérce alakult ki a vadásztársaságon belül, miszerint az elnök és baráti köre - közöttük a vadásmester -, bármit megtehetett következmények nélkül, míg neki a szabályokat maradéktalanul be kellett tartania. Utána olvasott a vadászati jog területének, előszedte azokat az ügyeket, amikre addig nem volt rálátása, hogy mit is kellene keresnie, amit ő is bejelenthet, hogy megmutassa a másik csoportosulásnak, hogy nekik is be kell tartani a szabályokat.

Az alperes 2015. január 28-án kelt levelével bejelentéssel élt a Vadásztársaság Fegyelmi Bizottsága felé, mely szerint **2015. január 17-én Község lirtás területén a felperes őzet vitt be a Cég 1 Zrt. telephelyére. (I. eset)** Éjjel 23 óra 30 perckor az alperes gépjárművével szembetalálkozott a felperes

gépjárművével, majd ezt követően az alperes megkérdezte a **Cég 1 Zrt.** örét, aki elmondta, hogy a felperes özet adott le. Az alperes ellenőrizte a beíró könyvet, ahol az aznapi hajnali vadászatához írta be a felperes az őz elejtését.

A fegyelmi bizottság kérte az ügy hatósági vizsgálatát. A ... Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály Földművelésügyi Osztálya - a továbbiakban **Kormányhivatal** - 2015. április 28-án kelt SOH/21/942-9/2015. számú végzésével (1/F/8) **az eljárást megszüntette**, mivel a tényállás - miután a gázolásnak nem volt másik szemtanúja - nem volt egyértelműen megállapítható, illetve - álláspontja szerint - a felperes az eset során jóhiszeműen járt el. A felek és a tanúk meghallgatását követően azt állapította meg, hogy a felperes az esti vadászata során **egy elgázolt őzsutának adott kegyelemlövést**, majd azt a vadásztársaság hűtőjéhez szállította leadás céljából. Az elejtés tényét mind a vadászati naplóban, mind az egyéni lőjegyzékben rögzítette. **A vadászati naplóba a zsákmányt - vélhetően tévedésből - az aznap reggeli vadászatához jegyezte be. Név 2** hivatásos vadász, mint vadhús vizsgáló, a vadat megvizsgálta és megállapította, hogy sérült, de leadásra alkalmasnak minősítette. A felperes helyesen járt el, amikor az elütött, sérült vadat a szenvedéstől megváltva haladéktalanul elejtette. Mulasztást követett el viszont abban a tekintetben, hogy a vadászati naplóba nem a megfelelő módon jegyezte be az elejtést és **a megjegyzés rovatba sem tett a vad sérülése miatti kegyelemlövésre utaló bejegyzést.**

Az alperes 2015. július 9-én levelet (1/F/9.) írt a vadásztársaság elnökének, mely szerint **2015. június 10-én Község 2 területen a felperes tilalmi időben szarvasbikát ejtett el, amit a vadászati naplóban női ivarúként tüntetett fel. (II. sz. eset.)** Ugyanezt 2015. augusztus 25-én a ... Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi Igazgatóságához is bejelentette. (1/F/10.) A ... Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály Földművelésügyi Osztálya 2015. október 14-én kelt SOH/21/2562-15/2015. számú elsőfokú határozatával az eljárást megszüntette. Arra hivatkozott, hogy a rendelkezésére álló dokumentumok alapján az elejtett vad ivara utólag már nem volt megállapítható.

Időközben **Név 3** - a vadásztársaság titkára - által aláírt és lepecsételt megrendelő lappal az elejtett vad mintavételezése is megtörtént, végül a Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ 2015. december 4-i **összefoglaló jelentésében** megállapította, hogy a laborba érkezett szövetminta alapján a szarvas borjú bika volt. Az **összefoglaló jelentés** alapján az alperes 2015. december 8-án ismételt bejelentést tett. (11/F/4.) Az elsőfokú hatóság az SOH/21/218-4/2016. számú határozatával felperest 50.000.- forint vadgazdálkodási bírság megfizetésére kötelezte, egyúttal vadászjegyét 3 hónap időtartamra visszavonta. Megállapította, hogy a felperes gímszarvas borjút ejtett el, amelyet ünöként jegyzett be a vadászati naplóba, annak ellenére, hogy a vad hímivarú volt, melynek tilalmi időben történő elejtésével a vadászat rendjét megsértette.

A felperes fellebbezése alapján a másodfokú hatóság 2016. február 29-én az elsőfokú határozatot megsemmisítette. Arra hivatkozott, hogy a terítékre hozott gímszarvas borjúból a mintavételre nem hatósági eljárás keretében került sor. A mintavétel a személyes azonosító adatainak zárt kezelését kérő személy megbízása alapján történt, a mintavételről a vadásztársaság elnöke - **Név 4** - szerint a vadászatra jogosultnak nem volt tudomása. A felperes ügyféli jogait nem gyakorolhatta, így a mintavételről készített összefoglaló jelentés nem volt elfogadható annak egyértelmű alátámasztására, hogy az elejtett gímszarvas borjú hím vagy nőivarú volt-e.

Az alperes bejelentést tett a felperes ellen amiatt is, mert **2015. július 6-án**, a V1 körzetben éjszakai **(tilalmi) időben a felperes gímszarvas borjút lőtt.** Ezen bejelentést az elsőfokú hatóság megvizsgálta és 2015. október 14-i határozatával megállapította, hogy e vadászat amiatt volt

szabályszerű, mert arra egészségügyi okból került sor, az elejtett állat bal combja törött volt. (III. eset.)

A Név 1 Vadásztársaság 2015. március 14-én közgyűlést tartott, melyről felvett jegyzőkönyv 3. oldala szerint az alperes is felszólalt és előadta, hogy azért terjesztett elő beadványokat, hogy megmutassa, hogy mások sem feddhetetlenek, a felperes nem végzi tisztességesen a munkáját, ezért ellene több panaszt is beadott. **Név 5** és **Név 6** írásban kezdeményezte a felperes visszahívását (7.o.) Az első felszólaló az alperes volt, aki egyetértett a felperes visszahívásával, mert szerinte nem látja el a felperes pontosan a feladatát. (8. o.) Ő is látta két társával együtt, amikor a vadászmester éjszaka őzet lőtt. A felperes ezt megteheti, míg ő nem. Előző nap délelőttjéhez írta be a vadászatot, tehát a hamisítás is fennáll. A 2015. október 10-én tartott közgyűlésen harmadik napirendi pontként a tagok szavaztak a felperesi vadászmester visszahívása tárgyában, hét fő a visszahívás mellett, tíz fő ellene szavazott, míg egy fő tartózkodott, így a felperes vadászmesteri tisztségéből történő visszahívására nem került sor.

* * *

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a felperes becsülethez és jóhírnévhez való személyiségi jogait. Kérte, hogy kötelezze a bíróság az alperest 600.000.- forint sérelemdíj és késedelmi kamata megfizetésére.

Előadta, hogy vadászmesteri feladatait - tiszteletdíj nélkül, társadalmi munkában - a jogszabályok, illetve a vadásztársaság alapszabálya maradéktalan betartásával látta el. Az alperes részéről e tisztsége ellátásával kapcsolatosan több esetben alaptalan vád érte, az alperes alaptalan bejelentésekkel élt és közigazgatási hatósági eljárásokat kezdeményezett vele szemben. (I.-II.-III. eset) Sérrelmezte az alperes a 2015. március 14-i közgyűlési jegyzőkönyvben rögzített kijelentéseit, továbbá az alperes 2015. január 30-i, a vadásztársaság elnökének írott levelében foglaltakat, mely szerint **Név 10** és a felperes társaságbomlasztó magatartást tanúsítanak, tetteikkel olyan mértékű folyamatos fegyelmi vétségeket követnek el, hogy a Kormányhivatal meg fogja szüntetni a társaság tevékenységét. (11. sorszámú előkészítő iratában)

Rámutatott, hogy a vadászmesteri tisztség ellátására azért kapott megbízást, mert életútja feddhetetlen és a vadásztársadalom megbecsült tagja volt. Visszahívásának kezdeményezése is azt támasztja alá, hogy jó hírneve, illetve becsülete a vadásztársaság egyes tagjainak szemében megingott. Az alperes által indított eljárások során bizonyítást nyert ugyan ártatlansága, de maga az eljárás személyes hitelét rontotta. Az alperes valótlan tényállításai következményeként pszichésen terhelődött. Megalázó volt számára az ellene folytatott közigazgatási hatósági eljárások során az, hogy a valótlan állítások ellenében neki kellett bizonyítania ártatlanságát. Sérült a becsülete is, az alperes több esetben a társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó véleményt nyilvánított.

* * *

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy a felperessel szemben nem alaptalan bejelentéseket tett, csak az általa tapasztaltak leírására került sor. Nem tett a felperesre vonatkozó, kifejezőmódjában aránytalanul túlzó, indokolatlanul bántó, lealázó vagy lekicsinylő kijelentést.

Az I. sz. esetben a vad éjjeli elejtése vadászati szabálysértés, súlyosbító körülmény, hogy a felperes a vadászmester, illetve a vadászati naplót is meghamisította, hogy eltussolja az éjszakai lövését. A vadászati naplóba történt hibás rögzítés tényét a hatóság is megállapította, illetve a teljes,

valóságnak megfelelő tényállást a hatóság sem tudta megállapítani a tekintetben, hogy a felperes valóban elütött őznek adott volna kegyelemlövést. Az eset körülményei az alperes szerint ennek ellenkezőjére utalnak.

A II. sz. esettel kapcsolatban rámutatott, hogy végül bebizonyosodott, hogy a vadászati naplóba történő bejegyzéssel szemben a felperes nem ünőt, hanem tilalmi időben bikát ejtett el, tehát szó sincs alaptalan bejelentésről.

A III. sz. esettel kapcsolatban pedig nem ő kívánt bejelentést tenni, hanem **Név 7**, a hatóság részéről eljáró személy mondta azt, hogy az esetet be kell jelentenie.

* * *

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 300.000,- Ft + Áfa elsőfokú perköltséget.

A jogvita elbírálása során kiindulópontként azt vette figyelembe, hogy az állandó bírói gyakorlat szerint valamely hatóság előtt eljárás kezdeményezése önmagában személyiségi védelmet akkor sem alapoz meg, ha utóbb bejelentés, vagy feljelentés valótlannak bizonyul, illetve annak eredményeként az érintett felelősségre vonása nem történik meg (EBH.2002.624, BH.2002.223, BH.2004.357). Az eljárást kezdeményező felet megillető fenti „immunitás” indoka az, hogy alapvető társadalmi érdek fűződik ahhoz, hogy bűncselekmények, szabálysértések visszaélések nyilvánosságra kerüljenek. Ugyanakkor az egyéni érdek sem hagyható figyelmen kívül, a jogsértőnek ítélt cselekmény elkövetőjének felelősségre vonásával, a megfelelő elégtétel biztosításával kapcsolatban. A fentiek korlátját a jóhiszemű joggyakorlása követelménye képezi. Amennyiben a feljelentés, az eljárás kezdeményezése joggal való visszaélést valósít meg - így amennyiben a fél tudatosan tesz valótlan tartalmú bejelentést, feljelentést - ez az immunitás már nem illeti meg.

A per tárgyát képező bejelentéseiben az alperes a tényeket a valóságnak megfelelően ismertette, azok megfogalmazásakor a felperes személyét indokolatlanul sértő kijelentést nem tett. Önmagában az, hogy az eljárások megindulása a vadásztársaság tagjainak tudomására jutott, az csak a hatósági eljárás olyan következménye, melyért az alperes nem felel.

Az I. számú eset kapcsán maga a hatóság is azt állapította meg, hogy az alperes helyesen hivatkozott arra, hogy a vadászati naplóba a felperes téves bejegyzéseket tett. A hatósági eljárásban utóbb tisztázhatatlan volt az, hogy a felperes által éjjel beszállított őz a felperesi előadásnak megfelelő, elütött vadnak minősül-e, vagy lőtt vadnak. Az utólagos bizonyítási problémára figyelemmel további bizonyítási eljárás lefolytatása e kérdésben nem volt indokolt.

A II. eset kapcsán sem az alperesi bejelentés valótlanúsága állapítható meg, csupán az, hogy egy nem szabályos hatósági eljárás keretében került sor a vadból a mintavételezésre, és az ivarvizsgálatra. Ennek ellenére a későbbi eredmény az alperesi gyanút támasztotta alá, így annak alapján nem jelenthető ki, hogy tudatosan valótlan bejelentést tett volna.

A III. esetben az alperes nem szándékozott bejelentést tenni, azt a hatóság részéről eljáró **Név 7** javasolta, annak kivizsgálása céljából, hogy történt-e szabálytalanság. Az alperes ennek során is csupán a rendelkezésre álló adatokat ismertette, hatóság részéről eljáró **Név 7** el, tudatosan alaptalan tények bejelentése nem állapítható meg a terhére.

A vadásztársaság közgyűlésén elhangzottak kapcsán sem történt jogsértés. A vadásztársaság tagjának joga van a szabad véleménynyilvánításhoz a felperes munkája kapcsán, illetve ahhoz, hogy ha egy másik vadászmester munkáját megfelelőbbnek tartaná egy nem tőle induló visszahívási akciót támogasson. A vadásztársaság tagjai a felperessel szemben folyó eljárásról már korábban tudomást szerezhettek, az alperes csupán felszólalt a közgyűlésen, a véleményét mondta el, nem használt a felperessel szemben súlyos, indokolatlanul bántó becsület vagy a jóhírnév sérelmére alkalmas kifejezéseket.

* * *

Az elsőfokú ítélet ellen, annak keresete szerinti megváltoztatása, valamint az alperes 272.400,- Ft elsőfokú, és a csatolt megbízási szerződés szerinti másodfokú perköltség megfizetésére kötelezése iránt a felperes terjesztett elő fellebbezést.

Rámutatott, hogy a bizonyítási eljárás igazolta, hogy az alperes kifejezetten haragudott a felperesre, annak szabálykövető eljárásra vonatkozó elvárásai miatt, valamint arra figyelemmel, hogy az alperes szabálytalan vadászata miatt a NÉBIH az alperest vadvédelmi bírság megfizetésére kötelezte, és állami vadászjegyét 12 hónapra visszavonta. Az ellene kezdeményezett eljárások háttérében ez áll. Az alperes a felperest vadászmesteri tisztségéből egyértelműen el kívánta mozdítani, és ki is jelentette, hogy ennek érdekében mindent elkövet.

A felperes vadászmesteri tisztségéből történő visszahívása kapcsán az alperes a kezdeményezők között volt, azt alaptalan eljárások kezdeményezésével kívánta megalapozni. Kezdeményezői szerepét igazolta **Név 5** tanúvallomása, a vadásztársaságon belül kialakult két csoport ellentétét, **Név 8**, **Név 2** és **Név 4** tanúvallomása, azt pedig, hogy az alperes a felperest a tisztségéből mindenáron el kívánta mozdítani **Név 4**, **Név 9**, **Név 10** és **Név 11** tanúvallomása igazolta.

Az I. eset kapcsán az alperes bejelentése és egyéb nyilatkozatai ellentétesek egymással. Úgy nyilatkozott az alperes, hogy akkor találkozott a felperessel, amikor az a **Cég 1 Zrt.** telephelyére beszállított egy őzet. Ezzel szemben a 2015. március 14. napján tartott közgyűlésen olyan nyilatkozatot tett, hogy két társával együtt látta, hogy a felperes éjszaka őzet lőtt. (1/F/14.) Ehhez képeset bejelentésében és a bíróság előtt tett nyilatkozatában is az szerepel, hogy a **Cég 1 Zrt.** telephelyének őre mondta el azt, hogy a felperes őzet adott le.

Az alperes az esettel kapcsolatosan önkényesen felállított egy tényállást anélkül, hogy annak valóságáról meggyőződött volna, és azt állította, hogy a felperes azért, hogy eltussolja az éjszakai lövés tényét, meghamisította a vadásznaplót. Bejelentésében nem pusztán tényeket adott elő, a vadászati napló meghamisításával is gyanúsította őt. A hivatásos vadász tanúvallomása is egyértelműen igazolta azt, hogy a lőtt vadon a lövésen mellett egyéb külsérelmi nyomok is voltak. Ezt az alperesnek is látnia kellett, hiszen a vadat ő is megvizsgálta ennek elhallgatása a rosszhiszeműségét alátámasztja.

A II. eset kapcsán egyértelműen igazolást nyert, hogy az alperes, valamint **Név 3** (a vadásztársaság titkára, és intézőbizottságának tagja), illetve **Név 12** - fontos körülmény az is, hogy utóbbi az alperes családjának ismerőse - neve összeköthető egymással. Ezt igazolja **Név 8** tanúvallomása, mely szerint **Név 3** és az alperes viszonya jó volt, és ennek lett az áldozata az alperes. **Név 12** vonatkozásában igazolódott, hogy nem hatósági eljárás keretében végezte a mintavétellel kapcsolatos tevékenységét, maga a mintavétel csomagolása és a minta volumene sem a hivatalos eljárás során megszokottnak megfelelő volt. A mintavételt nem a vadásztársaság rendelte meg,

annak szakértői vizsgálatát sem ő kezdeményezte. A bizonyítás adatai szerinti az ivarmeghatározás kapcsán **Név 3** járt el, akinek - a vadásztársaság titkáráként és a vadásztársaság intézőbizottság egyik tagjaként - erre nem volt hatásköre. Nem is szakértői vélemény, csak egy kutatói jelentés készült.

Az alperes ráadásul 11/F/4. alatti bejelentésében is megismételte valótlan tényállításait (a felperes tilalmi időben, gim borjú bikát lőtt le, szándékosan meghamisította a beíró könyvet, eltüntette a vad zsigereit és fejét, vadászmeisteri tisztségével visszaélve okiratot hamisított).

Az elsőfokú eljárás során állított a vadról készült fotófelvételek - ezirányú kérése ellenére - az eljárás során nem kerültek becsatolásra. Hatósági állatorvos nem járt az eset során a hűtőkamránál. **Név 12** állatorvos előadásával szemben bírósági megkeresés alapján az igazolódott, hogy nevezett nem járhatott el hatósági eljárás keretében. A mintavételezés módja annak is ellentmond, hogy azt ő maga végezte volna, a megrendelőre sem került rá a hatósági állatorvos bélyegzőlenyomata, csak utólag, a mintavételezés nem zárt láncolatban történt. **Név 12** még arra sem emlékezett, hogy a minta milyen módon került a laborba,

A fenti tények ellentmondanak az elsőfokú bíróság azon következtetésének, hogy nem beszélhetünk az alperes részéről tudatosan valótlanul tett bejelentéről, mert a vizsgálat az alperesi gyanút támasztotta alá. Ezzel szemben az állapítható meg, hogy nem tudni, hogy milyen vadból, milyen körülmények között és ki által levett minta, nem zárt láncolat útján került a vizsgálatot végző szervhez, így nem bizonyított, hogy a felperes által elejtett vadból származik.

A III. eset során a bejelentést az alperes tette, és az alperes állításával szemben nem a vadászati hatóság felhívására jelentette be az általa észlelni vélt szabálytalanságot.

A 2015. január 30-án kelt, a vadásztársaság elnökéhez írt levelében a felperes társaság bomlasztó magatartását kifogásolta, állítva, hogy tetteivel olyan folyamatos fegyelmi vétségeket követ el, amely miatt a ... Megyei Kormányhivatal be fogja szüntetni a társaság tevékenységét.

Az alperes a felperes jó hírnevét és becsületét sértő kifejezéseket használt bejelentéseiben, amikor **a felperest szabálysértés és bűncselekmény elkövetésével vádolta.** (A vadászati naplót meghamisította azért, hogy egy éjszakai lövést eltussoljon (F/4.). A szabályokat önös érdekből betartja vagy nem, hisz barátaival elnéző és kivételezik, illetve önmagára nézve a szabályok nem érvényesek) (1/F/4.)

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem vonta értékelési körében teljeskörűen a beszerzett bizonyítékokat, s a lefolytatott bizonyítékok eredményét. Az alperes fenti eljárása a vadásztársaságon belül és a vendégvadászok körében is hátrányosan érintette megítélését.

* * *

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását, és a felperes az elsőfokú bíróság által megállapított elsőfokú perköltség felének megfelelő másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság hosszú bizonyítási eljárás után a bizonyítékok helyes értékelésével és egybevetésével állapította meg a jogsértés hiányát.

A bejelentései alapjául szolgáló tényeket a valóságnak megfelelően adta elő, indokolatlanul sértő kijelentést nem tett. Nem a felperes visszahívása megalapozása érdekében kezdeményezett eljárásokat, a felperes visszahívásának kezdeményezője nem ő, hanem **Név 5** és **Név 6** volt.

Nem tett valótlan tényállítást a vélemény-nyilvánítás szabadságát nem lépte túl, sem tartalmában, sem kifejezőmódjában nem volt jogsértő, nem vádolta bűncselekmény, szabálysértés elkövetésével a felperest, véleménye nem volt bántó, sértő. A közgyűlésen tanúsított magatartása sem volt jogsértő.

Az I. számú esettel kapcsolatosan megismételte az elsőfokú eljárás során már előadott azon érvelését, hogy a felperes véletlenül nem, kizárólag szándékosan tölthette ki a kegyelemlövésre való mindennemű utalás nélkül a vadászati napló 629. sora helyett a 624. sort. A tényleges beírás helyéhez (a 624. sorhoz) vissza kellett lapoznia a felperesnek. A beírással érintett sorban már szerepelt egy őz, a vadászat befejezésének időpontja is ki volt már töltve így látnia kellett, hogy rossz helyre ír. A megjegyzés rovatot üresen hagyta, nem tüntette fel a gázolás illetve a kegyelemlövés megtörténtét. A kérdéses időszak éjjelnek (tiltott időszaknak) számított, a lövőnapló bejegyzésével nem állt összhangban a vadászati naplóba tett felperesi bejegyzés. A hatóság is megállapította, hogy a vadászati naplóba a felperes téves bejegyzést tett. Az őrnapló is az ő állítását támasztotta alá. A felperes eljárása a vadásztársasága alapszabályának 36. pontjának szerinti kötelezettségek megsértésének minősült, egyúttal a vadásztársaság házi szabályzatával is ellentétben állt, emiatt jogosan lépett fel a felperessel szembeni bejelentésében.

Az őzön csak lőtt nyomok voltak, a felperes által előadott módon sérült őz az elütés helyszínéről nem tudott volna tovább menni. A hatóság nem vizsgálta sem az állítólagos ütközés körülményeinek életszerűtlenségét, sem **Név 2** tanúvallomásának valóságát, ő pedig a közigazgatási eljárásban jogorvoslati joggal nem rendelkezett.

A II. számú eset kapcsán a vad ivarának meghatározása körében sem állított tudatosan valótlan tény. Az eljárás során beszerzett bizonyítékok és tanúvallomások és az ő előadását támasztották alá a felperes, mint vadászmeister kettős mércét alkalmazott (**Név 11** tanúvallomása, **Név 2** tanúvallomása).

* * *

Az ítéletábra a fellebbezést a Pp.256/A. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el és azt nem találta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a jogvita elbírálásához szükséges és egyben elégséges körben lefolytatta, a tényállást - a rendelkezésre álló adatokat a Pp. 206. §-ában foglaltaknak megfelelő mérlegeléssel értékelve - helyesen állapította meg. Helyesen ismertette az elsőfokú bíróság az eljárások kezdeményezésével elkövethető személyiségi jogsértés kapcsán kialakult bírói gyakorlatot is, mely alapján az alperes terhére rótt, a felperes megnyilatkozások sem tartalmukban, sem kifejezőmódjukban nem tekinthetőek személyiségi jogokat sértőnek, így az elsőfokú bíróság érdemi döntése is helytálló, melynek megváltoztatására a felperesi fellebbezésben foglaltak nem adtak alapot.

A per tárgyát a három vadászattal összefüggő eljárás kezdeményezése, a közgyűlésen történtek, illetve és az elnökhöz írt felperesi levél személyiségi jogokat sértő mivolta képezte. Az eljárások kezdeményezése mögött a felperes fellebbezésében felfedezni vélt alperesi motivációnak (harag, eltávolítás szándéka) kizárólag a rendeltetésszerű joggyakorlással össze nem egyeztethető joggal való visszaélést megvalósító, tudatosan valótlan tényállítások alapján kezdeményezett eljárások vonatkozásában lett volna jelentősége, de ilyen helyzet fennállta nem igazolt.

Önmagában egy eljárás kezdeményezése - az elsőfokú bíróság által helyesen megjelölt okokból - nem sért személyiségi jogokat, s ez vonatkozik az igényérvényesítés során tett nyilatkozatokra is. A következetes bírói gyakorlat szerint a jogérvényesítés és a védekezés szabadsága körében tett nyilatkozatok személyiségi jogokat sértő jellege - bár kiragadva az eljárásból önmagukban lehetnének azok - általában nem állapítható meg. A kontradiktórius polgári eljárások során a felek részéről tett nyilatkozatok, a büntető eljárás vagy más hatósági eljárás kezdeményezése, illetve az eljárások során tanúként tett vallomások közös vonása, hogy az eljárás kezdeményezése, vagy az eljárás során kifejtett valamely egyéb cselekmény személyiségi jogokat sértő jellege csak abban az esetben állapítható meg, **ha a tényközlés összefügg ugyan az eljárás tárgyával, de** (visszaélészerű joggyakorlást valósítva meg) **tudatosan hamis**, illetve, nem a konkrét ügyre vonatkozó **(inadekvát) és egyúttal valótlan tényállítást tartalmaz, vagy** - tartalmi helyességétől függetlenül - **kifejezőmódjában indokolatlanul bántó, lekicsinylő, lealacsonyító durván sértő.** (Iránymutató e tekintetben: EBH.2002. 624; BH.2004. 357; BH.2009.214; BDT. 2008. 1776; Győri Ítéltábla Pf.I.20.094/2008/10.; Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.030/2011/8; Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.094/2007/6.).

I.

A I. számú eljárás során a felek egyező előadása és a **Cég 1 Zrt.** naplója szerint a felperes a vadat éjszaka szállította be a **Cég 1 Zrt.**-hez. **Az alperes eljárása nem egy önkényesen felállított tényálláson alapult.** Az őz éjszakai elejtésének tilalmazott voltára és a vadászati napló rovataiban foglaltakra tekintettel az alperes azon következtetése teljesen okszerű volt, hogy a felperes a vadászata során nem az arra irányadó szabályok szerint járt el. Nem kifogásolhatja alappal a felperes azt sem, hogy az alperes - a mögöttes tényállás felderítése nélkül - állította fel elméletét, figyelemmel arra, hogy a tényállás felderítés és tisztázása éppen az alperesi bejelentést követő Fegyelmi Bizottsági vagy hatósági eljárás feladata, az pedig nem értékelhető az alperes terhére, hogy az utóbbi nem vezetett eredményre.

A felperes előadása szerint az őzet nem a bejegyzés szerinti vadászati körzetben, nem a bejegyzett napszakban és nem is vadászati célból, hanem kegyelemlövéllel ejtette el. Helyesen hivatkozott arra az alperes hogy a vadászati napló rovatainak ilyen módon és ennyi pontot érintő téves vezetése és hiányosságai - az éppen a szabályok betartásáért felelős vadászmester vonatkozásában - nem életszerű. Elfogadható magyarázatot a bejegyzések és a valóság szinte minden pontot érintő eltérésére a felperes sem tudott adni. A véletlenszerű tévedésnek ellentmond a rovat megosztása (ami csak tudatosan történhetett), az hogy a rovat szembeötlően tartalmazza a reggeli vadászat végének időpontját is. Ugyanakkor kitöltetlen maradt két fontos körülmény - a megjegyzés rovat (kegyelemlövés), valamint az, hogy az nem a vadásztársaság körzetében került sor a vad elejtésére - tekintetében.

A Vadásztársaság Fegyelmi Bizottságához intézett levél tényállításai ezen okokból nem minősülnek tudatosan valótlan tényállításnak. (1/F/4. alatt) A tényállás nem lényegi különbözősége miatt nincs jelentősége a felperesi megnyilatkozások egyes esetekben eltérő jellegének: a Fegyelmi Bizottsághoz tett fenti bejelentés, illetve a per során tett alperesi tényelőadás szerint a **Cég 1 Zrt.** őrétől tudta meg, hogy a felperes őzet adott le, ezzel szemben a 2015. március 14. napján kelt vadásztársasági közgyűlési jegyzőkönyv (1/F/14.) utolsó oldalán rögzített kijelentés szerint az alperes két társával együtt látta, hogy a vadászmester éjszaka őzet lőtt. Az alperes következetes előadása szerint ugyanis hárman vadásztak együtt és együttlétük alatt szerzett tudomást arról, hogy a

felperes özet ejtett, így az utóbbi kijelentése - bár megfogalmazásában pontatlan - de háttérben valós volt.

A felperes érvelésével szemben ahogyan a hatósági eljárásban úgy jelen perben sem volt már ítéleti bizonyossággal feltárható az, hogy valóban volt -e olyan más (gázolási) sérülés az özön, melyet az alperesnek is szükségszerűen észlelni kellett volna, s melyre figyelemmel következtetése okszerűtlensége már megalapozhatná a felperesi keresetet.

Az alperes vadászati napló meghamisítására vonatkozó állítása abban állt, hogy a vadászati napló a második öz elejtésének adatait nem tüntette fel szabályosan. Az alperes részéről az csupán egy, a rendelkezésére álló adatokból következő okszerűtlennek nem tekinthető feltételezés, hogy a vadászati napló meghamisítására, valamely szabálytalanság leplezése érdekében került sor, így ezzel összefüggésben nincs lehetőség személyiségi jogsértés megállapítására. Az esethez kapcsolódóan az alperes a szabad véleménynyilvánítás korlátainak keretei között minősítette a felperes vadászmesterként a kötelező érvényű szabályokhoz történő hozzáállását is.

II.

A II. számú vadászat kapcsán a felperes által feltételezett az alperes, **Név 3** és **Név 12** közötti érdekazonosság és a felperes lejárata érdekében történő összehangolt együttműködés nem nyert bizonyítást. Ezt alátámasztó peradat csupán annyiban áll rendelkezésre, hogy **Név 3** és az alperes egyaránt a felperes tevékenységével elégedetlen vadászok csoportjához tartozott, valamint az, hogy **Név 12** nem a vadásztársaság részéről erre jogosult személy által felkértként, és nem hatósági eljárás keretében járt el az elejtett gímszarvas borjú ivarának meghatározásával kapcsolatosan.

Miután nem hatósági eljárás keretében és a szakmai szabályok betartásával vált meghatározottá az elejtett vad ivara, továbbá a vizsgálati jelentés nem minősül szakvéleménynek, így az ivarmeghatározás során elkövetett szabálytalanságok következménye mindössze éppen az, hogy - szemben az elsőfokú eljárással, a másodfokú hatósági eljárásban - a felperes elmarasztalására nem került sor.

Az alperes eljárásának személyiségi jogokat sértő jellege szempontjából azonban az állat ivarának meghatározása során elkövetett szakmai szabálytalanságoknak nincs jelentősége. Az pedig nem nyert igazolást, hogy a kutatói jelentéshez nyújtott minta nem a felperes által elejtett, hanem egy másik állatból származott volna, ennek következtében az sem igazolt, hogy tudatosan valótlanul kezdeményezte volna az alperes a felperessel szemben eljárást, amit az összefoglaló jelentés birtokában megismételt.

III.

A III. eset kapcsán annak a felperes személyiségi jogainak megsértése szempontjából nincs jelentősége, hogy az alperes a vadászati hatóság részéről eljáró személy felhívására vagy enélkül jelentette be az általa felfedezni vélt szabálytalanságot. Erre vonatkozó bejelentése ténybeli alapja (tilalmi időben, éjszaka történő vadelejtés) fennállt, a felperes eljárása szabályszerűségének kivizsgálását - éppen az előzményi (I.-II. sz.) eset anomáliáiból kiindulva - nem okszerűtlenül kezdeményezte.

IV-V.

A felperes visszahívásának alperes általi kezdeményezése, vagy a más által kezdeményezett visszahívás alperes általi támogatása önmagában a vadásztársaság demokratikus működése keretén belüli joggyakorlásnak minősül, mely személyiségi jogok megsértésének megállapítására nem adhat alapot. Erre csak akkor lenne mód, ha a visszahíváshoz kapcsolódóan a felperes tudatosan valótlan tényállítást tett volna ilyenre azonban a konkrét esetben nem került sor.

Az I. számú esethez kapcsolódóan csak arra utalt, hogy az éjszakai őz elejtését a vadásznaplóban a délelőtti vadászathoz írta be a felperes így a hamisítás fennáll, ami vadásznapló bejegyzéseinek máig megmagyarázatlan eltéréseire és hiányosságaira tekintettel nem minősül jogsértőnek. Figyelembe kell venni azt is, hogy ebben az időpontban a felperes által kezdeményezett eljárások még folyamatban voltak. Az alperes nyilatkozatával összefüggésben ráadásul a felperes a közgyűlésen a jelenlévők előtt azonnal ismertethette a saját álláspontját. Azon megfogalmazásbeli pontatlanságnak sincs jelentősége, mely szerint az alperes két társával együtt „látta”, hogy a felperes éjszaka őzet lőtt. Az alperes előadása szerint ugyanis hárman vadásztak együtt és ezen együttlétük alatt szerzett tudomást arról, hogy a felperes őzet ejtett el, így a fenti kijelentése - bár megfogalmazásában („látta”) pontatlan - de háttérben valós volt.

Ugyanígy és ugyanezen okokból nem tekinthető személyiségi jogokat sértőnek a vadásztársaság elnökéhez címzett, 2015.01.30.-i levél tartalma, melyben csupán a felperes eljárását minősítette az alperes.

VI.

A felperes által az alperes terhére rótt személyiségi jogsértő bejelentések, illetve nyilatkozatok **megfogalmazása, stílusa** nem a nyilatkozatok tényállításainak valótlanásával kapcsolatos, így nem a jóhírnév, legfeljebb a becsület megsértésére adhatna alapot. A konkrét esetben azonban helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy az alperes a felperessel szemben indokolatlanul sértő, lejárató, lealacsonyító kifejezéssel egyik esetben sem élt.(BH2009.214)

A fentiekre tekintettel az ítéletábra a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp.78. § (1) bekezdése alapján köteles a másodfokú perköltségének viselésére, egyúttal az alperes másodfokú perköltségének megtérítésére. Utóbbit az ítéletábra az alperest képviselő ügyvéd 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (3) és (5) bekezdése alapján meghatározott 3. §. (6) bekezdése alapján a kifejtett tevékenységgel arányban álló ügyvédi munkadíjában állapította meg. Az ítéletábra az alperes által igényelt, az elsőfokú ítélet szerinti ügyvédi munkadíj felének megfelelő másodfokú munkadíjat eltúlzottnak találta. Ennek során azt értékelte, hogy a másodfokú eljárásban már jelentős jogi munkát igénylő tevékenységet az alperesnek nem kellett kifejtenie. Az elsőfokú eljárás munkadíjában kifejezést nyert az is, hogy az elsőfokú bíróság számos tárgylást tartott az ügyben, s annak során több ízben megkeresett bíróságok előtt is meg kellett jelenni a feleknek.

Győr, 2020. július 10.

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros Zsolt sk.
előadó bíró

Dr. Maurer Ádám sk.
bíró

